

Medlemmer i nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia

Innkalling til møte i nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia

Det innkalles med dette til møte i Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia
I Elgå, ved Femund nasjonalparkhotell – mandag 22. juni kl 09.30 – 15.30

Sakliste:

Sak 22/2020: Godkjenning av innkalling og sakliste.
Sak 23/2020: Valg av en personer til å underskrive protokollen
Sak 24/2020: Referatsaker
Sak 25/2020: Delegeringsreglement for nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia
Sak 26/2020: Markering av 50 års jubileum for Femundsmarka nasjonalpark
Sak 27/2020: Retningslinjer for bruk av drone i verneområdene
Sak 28/2020 Eventuelt

Saker til orientering og diskusjon:

- Presentasjon av Besøkssenter nasjonalpark, Elgå, v/ Linda Ramberg
- Verneverdiene i Femundsmarka og Gutulia, gjennomførte tiltak og prosjekter, v/ Tom Johansen SNO
- Miljødirektoratet – behandling av klagesak om gjennomføring av langløp
- Annerledessommer 2020 – anbefalte turmål - Miljødirektoratet
- Nye hjemmesider for Femundsmarka og Gutulia
- Sårbarhetskartlegging på Røvolfjellet
- Sårbarhetsvurdering i Langtjønna LVO – historisk vandrerute
- Avklaring av møter og befaringer for styret

Kopi av denne innkallingen med saksdokumenter sendes styrets varamedlemmer til orientering. Varamedlemmene innkalles ikke til møtet, men vil få nærmere beskjed dersom noen av medlemmene melder forfall.

NASJONALPARKSTYRET FOR FEMUNDSMARKA OG GUTULIA

Møtedato: 22.06. 2020

Sak 25/20: Delegeringsreglement for Nasjonalparkstyret

Dokumenter i saken

Vedlagt forslag til delegeringsreglement for Femundsmarka og Gutulia

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret behandlet i oppstarten alle saker politisk. Men i 2016 vedtok styret et eget delegeringsreglement. Reglementet er noe justert, og det bør behandles av sittende styre en gang i løpet av perioden.

Forslag til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia vedtar forslag til delegeringsreglement for nasjonalparkstyret.

NASJONALPARKSTYRET FOR FEMUNDSMARKA OG GUTULIA

Møtedato: 22.juni 2020

Sak 26/20: Markering av 50 års jubileum for opprettelsen av Femundsmarka nasjonalpark

Dokumenter i saken

Program for Gutulia nasjonalpark 50 år

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret vil som forvaltningsmyndighet ha hovedansvaret for en eventuell jubileumsmarkering for opprettelsen av Femundsmarka nasjonalpark, fra 1971.

Det ble gjennomført et omfattende program sommeren 2018 for å markere et tilsvarende jubileum i Gutulia. I forbindelse med denne markeringen ble det nedsatt en arbeidsgruppe bestående av nasjonalparkforvaltere ansatt i Sør-Trøndelag og Hedmark. I tillegg var det en representant fra Engerdal kommune og en fra Destinasjon Femund Engerdal. Det ble gjennomført medvirkning og avholdt møter i forbindelse med planleggingen der bla disse ble invitert; Engerdal fjellstyre, Statskog avd Drevsjø, representanter fra reiselivet, Nasjonalparksenteret (Rørosmuseet) og Blokkodden Villmarksmuseum.

Erfaringen fra dette arbeidet tilsier at det bør være en liten og operativ arbeidsgruppe som har hovedansvaret for arrangementet. Men flere aktører inviteres inn til å delta med innspill underveis. Det har vært mulig å søke Klima- og miljødepartementet om tilskudd til slike jubileumsmarkeringer. For markeringen i Gutulia ble det bevilget 250 000 fra departementet til arbeidet. I tillegg bidro nasjonalparkstyret med noe midler sammen med vertskommunen, og det ble søkt Hedmark fylkeskommune om et bidrag. Klima- og miljødepartementet bidro også i oppstarten av planleggingsarbeidet, og statsråden deltok i jubileumsarrangementet.

Det vil være naturlig at begge de berørte kommune oppnevner representanter som kan bidra inn i arbeidet med planlegging av arrangementet. I tillegg vil Besøkssenter nasjonalpark være en viktig aktør, og flere av publikumsarrangementene bør knyttes til aktiviteten som drives av besøkssenteret.

Det vil ellers være naturlig å involvere Destinasjonsselskapene i Røros og i Engerdal, samt Fæmund båten, og Statskog og Engerdal fjellstyre. Samt ev andre lokale lag og foreninger, og utvalgte reiselivsbedrifter.

Av aktuelle tiltak som kan være relevant å profilere i 2021 så arbeides det med etablering av innfallsporter i Elgå og Synnervika, og det vurderes også en slik for Valdalsfjellet. Disse bør ferdigstilles til jubileet. I tillegg vil det i juni 2021 bli åpning av Historisk vandrerute fra Røros til Femundsmarka (gjennom Langtjønna LVO), som kan bli en del av et jubileumsarrangement og Besøkssenteret vil jobbe for å fornye sin utstilling i Elgå, samt at det skal være egen nasjonalparkinformasjon i regi av Besøkssenteret, på Røros.

Forslag til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia vil opprette en arbeidsgruppe for å gjennomføre jubileumsarrangement for Femundsmarka 50 år. Arbeidsgruppa bør bestå av en representant fra hver av de berørte kommunene, Røros og Engerdal, sammen med nasjonalparkforvalterne og representanter fra Besøkssenter nasjonalpark.

NASJONALPARKSTYRET FOR FEMUNDSMARKA OG GUTULIA

Møtedato: 22.06.2020

Sak 27/2020: Forslag til retningslinjer for søknad om bruk av drone i Femundsmarka og Gutulia nasjonalparker, Langtjønna og Femundslia landskapsvernområder og Grøvelsjøen naturreservat.

Dokumenter i saken:

Retningslinjer for søknad om bruk av droner i verneområdene-Skarvan og Roltdalen nasjonalpark datert 30.11.2018.

Brev fra direktoratet om droner og vurderinger knyttet til bruken av disse i verneområder datert 6.3.2019

Matrise for behandling av søknader om bruk av drone i Rondane og Dovre nasjonalparker datert 11.10.2019.

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret har fått en del henvendelser om bruk av droner i verneområdene, og behandlet flere søknader etter verneforskriften. Trolig er det flere som ikke er kjent med at det finnes et slikt regelverk. Det har vært en stor økning i antall droner og dermed har også bruken økt. Droner blir mye brukt for å filme og ta bilder i flott natur. Ulempene og skadepotensialet med bruk av droner er vel kjent, både i forhold til friluftsliv og dyreliv. Samtidig kan bruk av droner ha stor nytteverdi, f.eks. ved bruk i naturforvaltning, forskning og ulike typer næringsvirksomhet. Dette gjelder ikke minst når bruk av droner kan redusere kjøring på barmark eller redusere bruken av fly/helikopter. Flere vurderer å bruke droner i forbindelse med skjøtsel og forvaltning av verneområder, naturovervåkning, oppsynsvirksomhet osv. Det er derfor et ønske om at de ulike verneområdestyrene skal utarbeide retningslinjer for bruk av droner i sine verneområder.

Flere nasjonalparkstyret opplever stor pågang på dronesøknader og har de siste årene utviklet en praksis på vurdering og behandling av slike søknader. Særlig Jotunheimen-Utladalen har en stor saksmengde. Både Jotunheimen-Utladalen, Reinheimen, Dovrefjell og Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har vedtatt retningslinjer for bruk av droner.

Selv om en i Femundsmarka og Gutulia nasjonalparker ikke har et tilsvarende stort antall søknader om bruk av droner, er det likevel hensiktsmessig å dra nytte av forvaltningspraksisen i andre nasjonalparker og ha føringer vedrørende behandling av dronesøknader med ulike formål. Dette for å sørge for likebehandling og enkelt kunne gi informasjon ved forespørsel om denne typen aktivitet.

Det er grunn til å peke på at bruk av droner ikke regnes som motorferdsel etter motorferdselloven med forskrifter - og for verneforskrifter legges samme definisjon av motorferdsel til grunn som i motorferdselloven. Drone er et luftfartøy uten fører om bord, derfor er de likestilt med modellfly i lovverket.

I verneområdene som Nasjonalparkstyret er forvaltningsmyndighet for gjelder følgende regelverk for bruk av droner:

Bruk av drone/modellfly er forbudt i Femundsmarka og Gutulia nasjonalparker som følge av §3 punkt 6.2: «Bruk av motor på isbor, modellfly, modellbåt o.l er forbudt». Bruk av droner i nasjonalparken er derfor søknadspliktig.

I landskapsvernområdene og i Grøvelsjøen naturreservat har en ikke denne bestemmelsen i § 3 punkt 6.2 som omtalt over. Det er likevel ikke tillatt med aktivitet som skader verneverdiene, og ferdsel skal skje hensynsfullt og varsomt slik at det ikke skjer skade på landskap eller naturmiljø. Bruk av droner i landskapsvernområdene og Grøvelsjøen naturreservat er derfor ikke søknadspliktig.

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak og gi dispensasjon fra vernevedtaket dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, og dersom sikkerhetshensyn og hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig jf. §48 i naturmangfoldloven.

På bakgrunn av dette, samt hva andre verneområdestyrer har lagt til grunn, er det utarbeidet forslag til retningslinjer for behandling av dronesøknader i verneområdene som Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia har ansvar for.

For verneområdene med forbud mot bruk av droner kan det for ulike aktiviteter (herunder tamreindrift og oppsynsvirksomhet mv) vurderes å gi dispensasjon etter naturmangfoldlovens §48. Matrisen og retningslinjene som er veiledende for hvilke aktiviteter som kan få dispensasjon på vilkår, vil forhåpentligvis sørge for at en ikke måtte bruke mye tid på håndteringen av enkeltsøknader.

Generelt burde en bare gi dispensasjon der drone er nødvendig for oppdraget og nytten er dokumentert. Om alternativet er helikopter, skal drone benyttes dersom mulig.

Forslag til retningslinjer

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia delegerer behandling av kurante saker om bruk av drone til nasjonalparkforvalterne. Kurante saker er i dette tilfellet saker der lov, forskrifter og retningslinjer entydig avgjør hva som blir utfallet. Følgende retningslinjer skal følges for Femundsmarka og Gutulia nasjonalparker:

Retningslinjer

1. Vurdering av ulike typer søknader

Type søknad	Vurdering	Vilkår ved ja/grunnlag for avslag
Forskning, natur-dokumentasjon	Ja, men på vilkår	Styre unna sårbare områder. Se vedlagte kriterier ved dispensasjon pkt 3.
Naturovervåking og naturoppsyn	Ja, men på vilkår	Styre unna sårbare områder. Se vedlagte kriterier ved dispensasjon pkt 3.
Reindrift	Ja, men på vilkår	Styre unna sårbare områder. Se vedlagte kriterier ved dispensasjon pkt 3.
Forvaltning av verneområder	Ja, men på vilkår	Styre unna sårbare områder. Se vedlagte kriterier ved dispensasjon pkt 3.
Naturprogram, Formidling av verne-områdene	Ja, men på vilkår	Styre unna sårbare områder. Se vedlagte kriterier ved dispensasjon pkt 3.
Nyhetsformidling	Strengte vilkår	Må være av stor allmenn interesse. Se kriterier vilkår ved dispensasjon pkt 3.
Reiseliv, overordna markedsføring	Nei til enkeltaktører, krav til samordna søknad fra reiselivsdestinasjon	Ikke markedsføre aktiviteter i sårbare områder. Kan gå utover verneverdiene og er det er derfor ikke grunnlag for å bruke §48.
Enkeltbedrift	Nei	Presedensvirkning, jf nml § 10 samla belastning.
Arrangement/konkurranser	Nei	Presedensvirkning, jf nml § 10 samla belastning.
Turdokumentasjon for grupper	Nei	Presedensvirkning, jf nml § 10 samla belastning.
Private turer, filmer for sosiale media	Nei	Presedensvirkning, jf nml § 10 samla belastning.

Underholdningsprogram	Nei	Presedensvirkning, jf nml § 10 samla belastning.
Spillefilm, Reklame	Nei	Presedensvirkning, jf nml § 10 samla belastning.

2. Lovhjemmel for dispensasjon

Ingen av verneområdene har egen hjemmel for dispensasjon til bruk av droner/motordrevet modellfly. Alle dispensasjoner må behandles etter §48 i naturmangfoldloven og innfri kravene i forhold til verneformål og verneverdier, sikkerhetsmessige hensyn og hensynet til vesentlige samfunnsinteresser.

3. Kriterier for å kunne gi dispensasjon i Femundsmarka nasjonalpark og Gutulia nasjonalpark.

- Bruk av droner må dersom det er mulig utøves utenom hekke- og yngletid, dvs. utenom perioden 15.mars – 15. juli. Andre perioder vurderes konkret i forhold til om det gir forstyrrelser av dyrelivet.
- Det forutsettes at ved bruk av droner så skal det tas særlig hensyn til reindriften slik at risiko for forstyrrelser unngås.
- Geografisk område skal avgrenses på kart, sårbare områder skal unngås.
- Det kan ikke gis tillatelser av generell karakter. Tidspunkt og sted skal angis og begrenses i størst mulig grad.
- Søker er pliktig til å innhente nødvendige tillatelser fra grunneier og følge Luftfartstilsynets regler for bruk av droner
- Ved publisering av film og bilder skal det gå klart fram at det er gitt tillatelse fra nasjonalparkstyret.

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia vedtar det framlagte forslaget til retningslinjer for bruk av droner i Femundsmarka nasjonalpark, Gutulia nasjonalpark, Langtjønna landskapsvernområde, Femundslia landskapsvernområde og Grøvelsjøen naturreservat. Retningslinjene vil gjelde fra da